

Spyr og fá svar um útbúgvingar. Allar. Allastaðni.

Tað er tú, sum tekur endaliga avgerð um tína útbúgving, men nú kanst tú fáa svar upp á spurningar um lestur her í Sosialinum. Holger Arnbjerg, sum starvast á Altjóða Skrivstovuni við Fróðskaparsetur Føroya, vegleiðir teg um tínar møguleikar innan útbúgving og um tey figgjarligu viðurskiftini. Holger arbeiðir dagliga við at vegleiða fólki, sum ætla sær undir útbúgving í Føroyum ella uttanlands, antin tað er styttri ella longri útbúgving, verklig ella ástøðilig. Tú kanst senda spurningar um útbúgvingar til post@socialurin.fo, og so svarar Holger tær her í Sosialinum.

Ráðgevingin fyri føroyingar í Danmark skrivar 15.juni 2018:

Vit hava fingið nógvar fyrispurningar eftir, at SKAT hevur sent út ein teldupost til fleiri føroyingar í Danmark.

Her hava vit samlað saman vegleiðandi kunningartilfar.

Fleiri hava fingið teldupost frá SKAT, har sagt verður frá, at SKAT hevur móttikið upplýsingar frá Føroyum um útlendsk viðurskifti fyri 2016. Upplýsingarnir, sum SKAT hevur móttikið frá Taks, er inniogn í føroyskum peningastovnum, rentu-inntøkur og innistandandi í pensjónsskipanum. Hesar sært tú, um tú ritar inn á sjálvavgreiðsluna hjá SKAT.

SKAT hevur ikki sett upplýsingarnir á ársuppggerðina, men tú skalt kanna eftir um upplýsingarnir eru rættir, og seta upphæddirnar inn á sjálvuppgávuna. Um tú ikki er samd/ur í upphæddunum, skalt rætta tað við at fylgja vegleiðingini í teldupostinum frá SKAT.

Um tú hevur havt inntøkur í Føroyum, skulu hesar inntøkur eisini uppgvast til SKAT. Hóast tú hevur varðveitt fulla skattskyldu í Føroyum sum lesandi, ert tú eisini fult skattskyldug/ur í Danmark og hevur tiskil skyldu at uppgeva allar inntøkur.

Hevði tú inntøku úr Føroyum í 2016 og 2017, sum tú manglar at uppgeva, kanst tú fylgja hesi leinkjuni: Føroyafrádráttur

Leita tær síðani oman til »Sjálvuppgáva og føroyafrá-

dráttur«. Har hava vit nakrar vegleiðingar til hvussu tú skalt uppgeva útlendsku inntøkuna hjá tær.

Hevur tú rætt til føroyafrádrátt, kanst tú søkja um at fáa útlendsku inntøkuna undir Føroyafrádráttin eisini.

Ofta settir spurningar

Eg flutti til Danmarkar í 2016, skal eg so upplýsa mína føroysku inntøku frá áðrenn?

Tað er einans tann inntøkan, sum tú hevur forvunnið eftir at tú ert flutt/ur til Danmarkar, sum er skattskyldug í Danmark. Flutti tú til dømis til Danmarkar um heystið í 2016, er tín føroyska inntøka í tíðarskeiðinum áðrenn ikki skattskyldug í Danmark. Men rita inn á tast-selv og kanna, at skattauppggerðin hjá tær sær røtt út.

Eg havi varðveitt fulla skattskyldu í Føroyum – skal eg hóast tað upplýsa føroyskar inntøkur fyri SKAT?

Ja, inntøkan skal uppgvast sjálvst um tú hevur varðveitt fulla skattskyldu sum lesandi í Føroyum, tí tú ert samstundis fult skattskyldug/ur í Danmark. Tó ber til at fáa Føroyafrádrátt til føroysku inntøkuna (sí niðanfryi).

Eg havi fingið almennan stuðul úr Føroyum. Skal hann eisini upplýsast fyri SKAT?

Um tú hevði bústað í Danmark í tíðarskeiðnum, skalt tú upp-

geva hvat tú hevur fingið útgoldið. Somuleiðis skalt tú kunna um hvussu nógvan skatt tú hevur goldið í Føroyum, soleiðis at SKAT kann geva ein frádrátt í útroknaða skattinum, og tú ikki verður dupultskattað/ur.

Føroyafrádráttur til útlendsku inntøkuna

Tað er týðningarmikið, at tú tryggjar tær, at Føroyafrádrátturin verður settur rætt inn, soleiðis at hann fevnir rætt um tínar inntøkur.

Fyri 2016 var samlaði Føroyafrádrátturin áljóðandi 45.000 kr (#437 Fradrag for visse gæstestuderende) og Ríkisfelagsskapsfrádrátturin 36.000 kr (#54 Fradrag for fiskere, DIS begrænset fart mv.) fyri alt skattaárið*.

Les meira: <http://radgevingin.dk/2018/06/15/braev-fra-skat-um-utlensk-vidurskifti/>

Tá ið tú hevur sent sjálvuppgávuna, fært tú eina sjálvvirkandi útrokning, sum oftast ikki hevur frádráttin við – tiskil kanst tú vænta tær eina skeiva upphædd (oftast at rinda aftur eina stóra upphædd) at byrja við. Frádráttirnir skulu setast inn manuelt av starvsfólki á SKAT, og tiskil skalt tú biða inntil svar er komið upp á tín teldupost, áðrenn uppggerðin hjá tær er rættað til.

Kelda: radgevingin.dk

Setrið 2018

Umsóknarfreistin til upptøkuna í 2018 var sunnukvøldið 1. juli á midnátt. Inn komu tilsamans 411 umsóknir til bachelor, master og hjánám. Í 2017 komu 353 umsóknir inn.

Niðanfryi sæst yvirlit yvir, hvussu nógvar umsóknir komu inn til tær ymsu útbúgvingarnar.

Umsóknirnar verða nú viðgjørðar, og allir umsøkjarar fáa svar í seinasta lagi mikudagin 11. juli 2018. Tey, ið fáa bjóðað lestrarpláss, skulu svara, um tey taka av plássinum, í seinasta lagi 1. august á midnátt.

Lestrarskrivstovan

	2018		
	Kvota 1	Kvota 2	Tilsamans
Bachelorútbúgvingar			
Føroyskt	17	1	18
Fólkaskúlalærari	44	29	73
Námsfrøði	29	33	62
KT-verkfrøði	41	10	51
Livfrøði	17	7	24
Sjúkraræktarfrøði	35	31	66
Politikkur og umsiting	10	0	10
Sosialvísindi og samfelagsplanlegging	17	1	18
Søga	6	4	10
Tilsamans	216	116	332
Masterútbúgvingar			
Føroyskt			6
Heilsuvísindi			26
Masterlæra			11
Løgfrøði			13
West Nordic Studies			17
Tilsamans			73
Hjánám			
Føroyskt			5
Søga			1
Tilsamans			6
Umsóknir tilsamans			411

BETRI Pisudagar 2018

Við serkunnleika

Skalt tú undir víðari lestur uttanlands?
Kom við til Betri Pisudagar!
31.juli kl. 19.00 á deildini hjá Betri í Klaksvík
1. august kl. 19.00 á Ungdómsdeildini hjá Betri í Miðbýnum í Havn.

Aftur í ár

Á hvørjum ári fara hundraðtals føroyskar pisur undir víðari lestur, bæði í Føroyum og uttanlands. Hetta er ein sera spennandi tíð ið krevur fyrireiking, og sum hevur nógvar spurningar við sær.

Tí skipa MFS (Meginfelag Føroyskra Studenta), ASK (Altjóða Skrivstovan) og Betri fyri Pisudøgum á hvørjum ári.

Tiltakið er ætlað tær, ið fer undir víðari lestur uttanlands, og

endamálið er at geva tær høvi at seta spurningar, fáa góð ráð og tosa við onnur, ið eru í somu støðu, soleiðis at tú kemur so væl frá byrjan sum gjørligt.

Ert tú komin inn á dreymaútbúgvingina? Gongur leiðin út um landoddarnar at víðka sjónarringin?

Hevur tú stýr á SU, ÚSUN, bústað, NemKontu, NemID, Føroyafrádrátt o.s.fr.?

Tað hava vit.
Vit í MFS, ASK og Betri skipa, fyri 11. árið á rað, fyri Pisudøgum fyri tær, soleiðis at tú kanst fáa svar uppá tínar spurningar, fáa góð ráð frá serkønum, og høvið at tosa við onnur ung, ið eru í somu støðu sum tú.

Skrá 2018

- MFS greiða frá ymiskum praktiskum viðurskiftum. Høvi verður at prátta við MFS-umboð úr ymsum londum
- Betri gevur ráð um figgjarlig viðurskifti, ið tú eigur at hugsa um sum lesandi, m.a. Nemkontu, NemID, Figgjarætlan, Lestrarkreditt og Betri legat
- Randi Johannesen frá "Ráðgevingini fyri føroyingar í Danmark", gevur tær góð ráð um m.a. skattafrádrátt, ferðaiskoyti, føroyafrádrátt, lestrarstuðul og bústaðarviðurskifti
- Holger Arnbjerg frá Altjóða Skrivstovuni, greiðir frá, hvussu tú kanst brúka ASK

- í sambandi við hægri lesnað uttanlanda, og gevur góð ráð um, hvussu tú kemur væl frá lestrarbyrjan.
- Eftir framløgurnar fara luttakarnir í bólkar, alt eftir hvar tey fara at lesa. Eitt umboð fyri MFS fylgir við út í hvønn ból. Í bólkunum verður høvi at tosa við onnur ung, ið eru/ fara uttanlands í lestrarørindum.
 - At enda verður møguleiki at "mingla" og fáa sær okkurt leskiligt saman við einum góðum prátið.
 - Eisini verða kappingar, har tú kanst vinna Sveiggj ferðaseðlar, og vera við í kappingini um ein Betri-Lestrarpakka, við øllum møguligum góðum í.

TAKS, 13. juli 2018 Lesandi virkið p-talið

Kemur tú heim at arbeiða í summar, skalt tú virkja p-talið hjá tær, so at arbeiðsgevarin kann flyta lønina á kontu. Tú virkjar p-talið við at skriva til taks@taks.fo og upplýsa fornavn, eftirnavn, føðingardag og útlendskan bústaðin. Ger tað í seinasta lagi 13. juli 2018, um tú vilt hava lønina á kontu til ólavsøku.

Hevur tú áður virkjað p-talið hjá tær í sambandi við arbeiði í Føroyum, nýtist tær ikki at virkja tað aftur, um ongar broytingar hava verið í viðurskiftum tinum síðan.